

Ik sta in 't licht! Het lichtet overal!
 Zoo mocht gij dan en groei en bloei aanschouwen.
 Een zee rolt aan met roerend juichgeschal,
 Een dankend volk om zijnen dichter te eeren,
 Uit allen kant van 't blijde Vlaanderland.
 „Hooft gij de verre zee nu wederkeeren?”

Het doet ons Hollandsch hart goed, weer eens bij den strijd en de zege van onze Vlaamsche broeders bepaald te worden.

Want het is een strijd, die ons aangaat, waarbij we niet onverschillig mogen toezien. Het is een Nederlandsche strijd voor Nederlandsch leven en Nederlandsche taal, eeuwenlang door Fransche overheersching teruggedrongen, verminkt en met vernietiging bedreigd.

Het onrecht, den Vlamingen aangedaan, voelt misschien eerst goed, wie, zooals ik, pas in 't drietalig Zwitserland reisde.

Waarom kan er toch in 't tweetalig België niet dezelfde *rust*, gebaseerd op 't zelfde *recht*, heerschen als in 't drietalig Zwitserland?

In een deel, verreweg 't grootste van Zwitserland, wonen Duitschers, in een ander deel Franschen, in een ander deel Italianen. Geen dezer drie stammen hebben over eenige achteruitzetting te klagen. Hun taal, hun letterkunde, hun eigen leven, 't mag alles vrij bloeien in eigen sfeer. De opschriften aan stations enz. staan in de drie Zwitsersche talen gedrukt, de taal der streek steeds bovenaan.

Niemand snoeft, niemand klaagt; niemand wijkt, niemand plaagt. De verhouding tusschen de drie Zwitsersche stammen is zoo goed, dat... er nooit over gesproken wordt. Er „mankeert” niets aan, en daarom als vanzelf zwijgt men er over.

Toen op 1 Augustus Zwitserland zijn nationalen feestdag vierde — de herdenking van 't sluiten van 't „eeuwig” verbond tusschen de eerste kantons, de drie woudkantons: Uri, Schwytz en Unterwalden, die zich in 1291 verbonden tegen de tyrannie van Albrecht I van Habsburg, wijl hij dreigde Zwitserland bij zijn Oostenrijksche erfstaten in te lijven — toen gingen er in Grindelwald, waar we onze vakantie doorbrachten, Zwitsersche meisjes in nationale kleederdrachten rond, om ten voordeele van 't Zwitsersche Roodde Kruis lintjes te verkoopen, die men dan dien dag dragen moest.

Ook wij kochten ze. En zie, de datum was er in gewezen. Eerst 1927. Dat is in alle talen gelijk natuurlijk. Maar toen, daaronder, in drie talen:

1 August
 1er Août
 1° Agosto

In 't Duitsch, Fransch en Italiaansch. De drie talen van Zwitserland.

't Duitsch natuurlijk bovenaan, omdat Grindelwald in 't Berner Oberland, in Duitsch-Zwitserland ligt.

Zóó nauwkeurig neemt de Zwitser de rechtvaardige beleefdheid in acht tegenover zijn in andere taal sprekende medeburgers. Zelfs op zoo'n onnoozel lintje alle drie talen recht gedaan!

En in Vlaanderen?

Juist dien dag bereikte mij een prentbriefkaart uit Gent, oud-Nederlandsche stad in 't hartje van Vlaanderen. De prentbriefkaart beeldde af een gedeelte van Gents pronkjuweel, den kostbaarsten kunstschat van heel Vlaanderen: „De aanbidding van het Lam,” het beroemde altaarstuk der gebroeders Hubert en Jan van Eyck, in de Baafskerk.

560

Stad — kerk — altaarstuk — schilders, zoo Nederlandsch mogelijk. 't Nederlandsch hart van Vlaanderen klopt in dit kunststuk met zuiver Nederlandschen slag. Maar wat las ik onder de afbeelding op de prentbriefkaart?

Geen woord Nederlandsch! Uitsluitend Fransch.

Gand. Eglise-Saint-Bavon. L'adoration de l'Agneau mystique (détail) par Hubert et Jean van Eyck.

Ziedaar 'n staaltje van 't krenkend onrecht, waartegen ook de Verriesten in Vlaanderen te wapen zijn gevlogen.

Naast mij lagen ze op den Zwitserschen feestdich van 1 Augustus: het drietalig lintje met de Zwitsersche vlag (wit kruis op rood veld) en *edelweisz* er in geweven, — en de prentbriefkaart met het Vlaamsche kunststuk, uit 't hartje van Vlaanderen, maar waar geen woord Vlaamsch op te vinden was.

En ik dacht: waarom kost, wat in 't drietalige Zwitserland vanzelf spreekt en vanzelf gaat — in 't tweetalig België toch zoo'n ontzaglijke moeite en worsteling?

H. S. S. K.

VRAGENBUS VOOR ALGEMEENE ONDERWERPEN

NAAR AANLEIDING VAN EEN VRAAG VAN N. N., die gaarne iets zou weten over de beteekenis van het woord hondsdagen, deelen we mede wat we dezer dagen in „Het Handelsblad” lazen, waar wordt verteld:

Wie het woord in verband zou willen brengen met het verschijnsel, dat in deze dagen van gewoonlijk groote hitte de honden hijgend met de tong uit den bek loopen of liggen, tast mis. Hondsdagen noemt men de dagen van 23 Juli tot 23 Aug., omdat dit tijdperk bij de Grieken, die het „Opora” noemden, bepaald werd door den op- en ondergang van de Hondster (Sirius). Het onderscheidde zich, vooral in Griekenland, door groote hitte, en ook op onze breedte geldt deze periode voor die van de grootste warmte gedurende het geheele jaar, hoewel deze tegen het einde der hondsdagen reeds aanzienlijk begint te verminderen. In onzen tijd is Sirius reeds in het begin van Juli met de zon in samenstand, zoodat de hondsdagen thans eigenlijk zouden moeten duren van half Juni tot half Juli.

DE BEDEVAARTGANGER

Wanneer zijn oogen zien de witte tinnen en blanke koepels van de stad, die binnen de muren schitteren als edelsteenen in diadeem, dan vangt hij aan te weenen.

Hij kust het stof, waarin hij sleept de voeten en heft ontroerd de handen om te groeten het witte visioen van zijne nachten, dat steeds tot nieuw ontbereren gaf de krachten.

Verrukking van den droom, ten leste gevonden!
 Hij slaat geen acht op krankheid of op wonden;
 hem heugt doorstane smart niet meer, of plagen van hitte en dorst. Dit is de dag der dagen!

Zoo zal ik eenmaal naderen ten poorte der eeuwigheid, en mij bij de geboorte van eeuwige heerlijkheid behouden weten, de smart van d'afgelegden weg vergeten.

✠

JO SPIERENBURG